

ДАНАС НА ПОЗОРЈУ

ЧЕТВРТАК, 28. мај 2026.

11.00 часова / Такмичарска селекција
ОКРУГЛИ СТО: ГОСПОЂА МИНИСТАРКА

12.00 часова (након Округлог стола критике) / СНП, горњи фоаје Сцене „Пера Добриновић“
ДАНИ КЊИГЕ

Промоција позоришних издања

Монографија Бранка Петрић *Сидро и песак*

(Књажевско-српски театар Крагујевац, 2025)

Учествују: Бранка Петрић, Тања Њежић и Војо Лучић

Монографија Андраш Урбан *На путевима слободе*

(Књажевско-српски театар Крагујевац, 2025)

Учествују: Андраш Урбан и Војо Лучић

Театрон, часопис за позоришну уметност

(Музеј позоришне уметности Србије Београд)

Нове бројеве часописа представиће Марко Мисирача и Мирослав Антић

21.00 час / Новосадско позориште / Újvidéki Színház

ТАКМИЧАРСКА СЕЛЕКЦИЈА

ПРОФЕСИОНАЛАЦ

Звездара театар Београд

Текст и режија: ДУШАН КОВАЧЕВИЋ

Сценографија: ВЛАДИСЛАВА МУНИЋ КАНИНГТОН

Костимографија: ДРАГИЦА ЛАУШЕВИЋ

Композитор и избор музике: ВЛАДИМИР МАРКОВИЋ

Асистенткиња сценографкиње: МАРИЈА РУДИЋ

Дизајнери тона: СТЕФАН АНЂЕЛИЋ и НИКОЛА ЈОВОВИЋ

Дизајнер светла: МИЛОМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ

Шминка: МАРИЈАНА ГОЛУБОВИЋ

Аутор видео спота: СТЕВО МАНДИЋ

Улоге

Ја – Теодор Теја Крај: ИГОР ЂОРЂЕВИЋ

Лука Лабан – професионалац: НЕНАД ЈЕЗДИЋ

Марта – секретарица: АНА ФРАНИЋ

Један сасвим нормалан лудак: ДУШКО АШКОВИЋ

Представа траје 1 сат и 50 минута

ТАКМИЧАРСКА СЕЛЕКЦИЈА ПРОФЕСИОНАЛАЦ

РЕЧ СЕЛЕКТОРА

ПРОФЕСИОНАЛАЦ, текст и режија Душан Ковачевић, Звездара театар, Београд (Србија)

После 35 година од првог извођења, „Професионалац“ и даље прича нашу никад до краја и никад довољно испричану причу о животу као борби за неке нове слободе са једне стране, и животу који остаје похрањен и забележен негде у дубоким, великим, прашњавим полицијским архивама, са друге. Сусрет те две стварности и сукоб два погледа на исти живот открива се кроз узбудљиву глумачку игру, потврђујући још једном величину и савременост нашег највећег живог драмског класика Душана Ковачевића. Оно што се питамо док гледамо представу је: који део мог живота је тајна? Да ли ико може да тумачи мој живот другачије и да ме због тога поставља у околности које нисам изабрао? Ко има то право? Ако сам ја та личност, са тим правом, са колико озбиљности пратим свој живот? ■

Светислав Гонцић

АУТОР

Слушајући поново комад који дуго нисам имао у рукама, ту причу о променама, схватио сам да је све исто. Од оригиналног писања тог комада, изузев две сцене, сада нисам ништа дописивао. Читава та расправа између полицајца који је део Државне безбедности и писца иста је као да је комад писан јуче. То је и узбудљиво, и лепо, и трагично. Невероватно је да се за 40 година ништа није променило. Писао сам пре четрдесетак година имајући на уму тадашњу власт, комунизам. Онда смо овде имали долазак такозване демократије и одлазак комунизма који заправо никада није отишао, јер је у главама многих људи остао идентичан у политичком смислу до данашњег дана. И сада, када покушавамо да оживимо комад, ми заправо радимо исту причу као пре 40 година.

Душан Ковачевић
(Мрђеновац код
Шапца, 1948)

Српски драмски писац, сценариста, филмски редитељ и академик. Дипломирао је драматургију на Академији за позориште, филм, радио и телевизију у Београду.

У ТВ Београду радио је као драматург до 1978. године. Од 1986. до 1988. радио је на Факултету драмских уметности у Београду у звању доцента. Од 1998. је директор Звездара театра у Београду. Изабран је за дописног члана САНУ 2000. године, а за редовног члана САНУ изабран је 2009.

Постављен је 2005. за амбасадора Србије и Црне Горе у Португалији. У његовим остварењима бришу се оштре жанровске разлике и долази до преплитања комедије карактера, комедије нарави, фарсе и драме у ужем смислу, уосталом као што је испреплетен сам живот. Често га, као драмског писца, пореде са Браниславом Нушићем.

Написао је 21 драмско дело и 15 филмских и телевизијских сценарија. Режирао је позоришне представе и филмове. Његове драме изведене су у више од 150 иностраних позоришта. Добитник је чак четири Стеријине награде: Награде Стеријиног града Вршца за текст савремене комедије (*Маратонци трче почасни круг*, 1974) и три Стеријине награде за текст савремене драме (*Балкански шпијун*, 1984; *Свети Георгије убија аждаху*, 1987; *Доктор шустер*, 2002).

Драме: *Маратонци трче почасни круг* (1973), *Радован III* (1973), *Балкански шпијун* (1983), *Свети Георгије убија аждаху* (1986), *Професионалац* (1990), *Урнебесна трагедија* (1991), *Лафи Томпсон, трагедија једне младости* (1996), *Генерална проба самоубиства* (2008), *Кумови* (2012), *Рођендан господина Нушића* (2014), *Хипноза једне љубави* (2016).

Филмски и телевизијски сценарији: *Ко то тамо пева* (1980), *Маратонци трче почасни круг* (1982), *Балкански шпијун* (1984), *Сабирни центар* (1989), *Подземље* (1995), *Била једном једна земља* (1996), *Професионалац* (2003), *Свети Георгије убија аждаху* (2009), *Није лоше бити човек* (2021).

Награде: Златна арена за најбољи југословенски филм (Фестивал југословенског филма, Пула, *Балкански шпијун*, 1984; *Сабирни центар*, 1989), Награда „Милош Црњански” (за књигу *Драме, Задужбина „Милош Црњански“*, Београд, 1983), Златна палма за најбољи сценарио (Филмски фестивал, Кан, 1995, *Подземље*), Награда међународног жирија критике за најбољи филм FIPRESCI (Филмски фестивал, Монреал, 2003, *Професионалац*), Награда „Иво Андрић” (за укупан животни допринос српској књижевности, 2017).

ЕКС ЛИБРИС

ЛУКА: Слабо се сећате, имали сте озбиљну повреду. Вратили сте се у ресторан и док сте наручивали вечеру замолили сте келнера да скине Титову слику са зида. Келнер вас је гледао, учинило му се да вас није добро чуо, па је упитао:

– Шта да скинем?

– Да скинеш ону слику док вечерам. Нећу да ми председне вечера.

– Коју слику да скинем? Друга Тита? Келнер је онда позвао остало особље. Договорили су се да те изведу у двориште и претуку на смрт. Пришла су ти четворица, и један је упитао: – Опростите, шта сте хтели да скинемо?

– Ону слику?

– Неће моћи, господине, слика је насликана на зиду.

– Добро, рекао си, ако не можете да скинете слику са зида, можете ли да скинете име са града? Да промени-те име града.

ЈА: То сам рекао?

ЛУКА: Да.

ЈА: И онда су ме тукли?

ЛУКА: Да.

ЈА: Много?

ЛУКА: Да. Убили би те да нисам показао службену легитимацију и рекао да вас хапсим, јер сам и ја чуо како сте вређали председника.

ЈА: Боже мили, тога се не сећам.

ЛУКА: Поново сам вас одвезао у болницу, где су вас задржали због потреса мозга и прелома вилице... Те ноћи сте изгубили очев сат. Испао вам је из малог џепа прслука док су вас тукли.

ЈА: То ме је после више болело него сви преломи. Не могу себи да опростим... И ви сте га, можда, нашли?

ЛУКА: Да... И сат и многе друге ствари.

Лука је пришао црном кофери, положио га на бок и нажљиво отворио. Узгледао сам гомили различитих ствари. Кофер је био дупке пун. Из тог силног света чудноватих предмета извадио је очев џепни сат. Нисам могао да верујем да га поново видим. Стајао сам повијен над кофером посматрајући сребрни ланчараш. Лука се осмехивао. А онда је притиснуо дугме на механизму за навијање; поклопац се трзнуо и отворио као шкољка. И зачула се једноставна, пријатна мелодија од три тона: дин-дон-дан, диндон-дан...

ЈА: Очев сат... Прочитао ми је посвету урезану на унутрашњој страни поклопца.

ЛУКА: „Мом сину Теји, Отац.“ Пружио ми је сат, држећи га за ланчић. Узео сам драгу, изгубљену успомену и покушао да прочитам посвету.

ЈА: Мом сину... Теји... Он ме никад није тако звао. Тако ме звала само мајка...

Окренуо сам главу према зиду. Плашио сам се да не види ако случајно обришем очи.

ЛУКА: Отац је посвету урезао перорезом у болници. Последње ноћи...

ЈА: Кад смо се после 20 година помирили.

ЛУКА: У вашој књизи *Мале градске приче* је и прича „Очев сат“. Испричали сте је у Клубу књижевника... Кад сте ушли у болесничку собу, видели сте оца како урезује посвету. Вратили сте се у ходник и сачекали. Порезао је прст, а перорез сакрио испод јастука...

ЈА: Смешна, крива слова...

У ДРУШТВУ СИГУРНЕ П(Р)АТЊЕ

Ново сценско тумачење драме *Професионалац* Душана Ковачевића подсетило нас је прво на њене изврсне вредности, на садржај чији значај најжалост није изгубио на важности од када је написана и први пут одиграна, али и на начин његове обраде, препознатљиви, трагикомичан, ковачевићевски стил драмског писања, у овом случају нешто мање урнебесно комичан, због већег драмског продубљивања. Први пут изведена такође на сцени Звездара театра (1990), такође у режији Душана Ковачевића, ова драма је вредна јер болно истинито сецира проблеме надзора, праћења и контроле, у друштву сужених слобода, и у том детаљном сецирању доноси бројне отрежњујуће спознаје о механизмима владања, променама власти, али и о односу према њеним логичким представницима. Поред (трагичног) потврђивања нимало окрњених вредности текста, ново сценско тумачење *Професионалаца* је донело и изузетну игру глумаца, могућност препуштања њиховим вештинама у изво-

ђењу сложености односа између главних актера.

Игор Ђорђевић са лакоћом представља Теодора – Теју, писца и директора издавачке куће, некадашњег студента бунтовника, ватреног и нескривеног противника комунизма и Титове владавине, због чега је још у студентским данима добио верног пратиоца, Луку Лабана, полицајца, припадника службе Државне безбедности, који га је осамнаест година следио у стопу. Ненад Јездић гради лик Луке, Професионалца, такође врло аутентично, наизглед је питом, до одређене границе, преко које испливава из њега ледена суровост, склоност ка насиљу, без много премишљања или моралних дилема, насиљу које је урођено, део његовог крвотока. Њихова игра је индивидуално врло прецизна и убедљива, заокружена у погледу стварања специфичних ликова, а такође је сугестивна и снажна и на пољу партнерства; њихов однос је жив, динамичан, пажљиво исплетен и продубљен. На сцени се веродостојно исписује успостављање тог необич-

ног, апсурдног пријатељства, уз (обавезне) чашице ракије које стижу једна другу. Тејино првобитно неповерење и уздржаност попуштају под вишеструким ударима истине, низом сазнања детаља из његове прошлости, мутне и неразјашењене због огромних количина попијеног алкохола, између осталог. Промене у ставу и понашању лика се одражавају и на плану костима, од формалне канцеларијске углађености, финог одела које га репрезентативно представља пословном окружењу, до приличне раздрљености, неуредно извучене кошуље, и тетурања са једном шубаром, пронађеном у Лукином коферу његових изгубљених ствари (костим Драгица Лаушевић). Сценографија је такође реалистички утврђена, представља Теодорову канцеларију, обележену портретима наших знаменитих писаца. Ана Франић игра заводљиву, мазну Теодорову секретарицу, љубавницу, а Душко Ашковић гради један типичан ковачевићевски лик лудака, који у једној сцени упада у канцелари-

ју претећи, незадовољан због односа издавача према његовом рукопису.

Режија Душана Ковачевића не доноси изненађења, у погледу одсуства жеље за развијањем богатства сценског језика, које је, наравно, увек добродошло, а нарочито у овом случају, новог сценског читања савременог класика.

Доживљај и вредновање једне представе је битно везано за контекст, односно референтни систем, текућу продукцију. У вези са тиме, треба поменути чињеницу да је овај *Професионалац* стигао у таласу београдских премијера нападних, грубих, популистичких комедија (*Народни посланик*, *Ода радости*, *Краљ Иби*). У поређењу са њима, што се неминовно намеће једном професионалном гледаоцу (критичару), Ковачевићева представа се вредносно издваја једним поштеним и доследним глумачким радом и умећем, и вишеслојним, изазовним значењима чији сјај (трагично) не бледи. ■

Ана Тасић

(*Политика*, 10. март 2026)

ПРОФЕСИОНАЛАЦ У ЗЕМЉИ ЖУЧИ И МЕДА

(...) Темељно одређење које би се могло приписати коадима Душка Ковачевића, па тако и његовој црној комедији *Професионалац*, и некада и данас јесте осећање времена на Балкану као непрестаног ванредног стања. Судби-

на Ковачевићевих јунака темељно произлази из хировитих историјских догађаја у земљи или држави која никако да се опорави од ратова и смена власти, која је непрестано у грчу и у сталној борби између хаоса и жеље

да коначно почне мирно да живи. Зато су Ковачевићеве комади примарно црне комедије, а не рецимо нацифрани грађански водвиљи. Само преко те Ковачевићеве тужне политичке ироније стиже се до егзистенцијалне драме

и психолошког заплета, а не обратно. Живот обичних људи, њихове љубави, наде и страхови, код Ковачевића су често пупчаном врпцом везани за политички барометар вишег реда, којег у правилу ти јунаци уопште нису свесни.

„Пратио сам те и дању и ноћу, у кафанама, на јави и у сновима, и онда док си причао против власти, и онда када си лагао сам себе“, каже Лука Лабан писцу. Зато у Ковачевићевим комадима, па тако и у овој представи, нема ни победника ни губитника него су сви жртве политичких ветрова који дувају и витлају јунацима како хоће. Нема зато ни хепиенда, већ се у *Професионалацу*, након углавном излуђујућег животног ролеркостера, са сцене одлази у ожиљцима, али усправно, када се коначно схвати да смо у зброју идеала и илузија некако

увек били на губитку. „Дошао сам да раздужим живот“, каже полицајац Лука Лабан писцу Теји Крају.

Након Бате Стојковића и Богдана Диклића, какав је у ствари данашњи *Професионалац*, са Ненадом Јездичевићем и Игором Ђорђевићем, те Аном Франић, која игра секретарицу, и Душком Ашковићем, у улози, како пише, „једног сасвим нормалног лудака“? И у једном и у другом случају реч је о глумцима прве позоришне лиге, са којима и једна и друга верзија представљају изведбене врхунце овог комада. Разлика је само у времену: прошло је 35 година и

данашња верзија делује као старо добро вино, део једног наталоженог искуства које је некада деловало тако драматично, бурно и одсудно. Постоји и један парадокс када се данас гледа представа *Професионалац*. У односу на садашње време, које је технолошки и цивилизацијски крајње ледено и бездушност, то некадашње непрестано полицијско праћење „свог“ писца који спроводи оперативац Лука Лабан делује, окренуто на главу, некако људски, као разговор човека са човеком, са свом драмом тога разговора. Данас се налазимо под контро-

лом камера, сателита и дрона које не можемо да лоцирамо, нити знамо ко њима управља, нити ћемо се са тим управљачима икада срести. Данас ће нам без милости та технологија доћи главе, за разлику од Луке Лабана, који је, какав год био, ипак, онако уз ракијицу, писцу Теодору Крају неколико пута спасио живот.

Некако смо преживели 20. век, а како је данас? Што би рекао Влада Булатовић Виб: „Данас живим од сутра. Сутра ћу схватити да данас нисам живео.“■

Бојан Муњин
(НИН, 4. март 2026)

ИНТЕРВЈУ

Вељко Мићуновић

Редитељ мариборске „Госпође министарке“

ПОЗОРИШТЕ – НИКАД ПОТРЕБНИЈЕ И НИКАД РАЊИВИЈЕ

Разговарала Снежана Милетић

После дуго, дуго времена, гледали смо – најзад – једну „Министарку“ у којој се глумци нису керебечили, пренемагали, кезили и шмирили. Била је то „Министарка“ префињеног редитељског рукописа, духовитог, паметног и промишљеног, која се и те како ослања на славно Нушићево дело, али „Министарка“ којој су додати сви валери међувремена које се нагомилало и огрубело између Нушићевог и нашег доба. За то педантно и у сваком смислу не само вербално већ, нпр., и сценографски духовито ишчитавање Нушића, које се комотно може сврстати можда и у најбоље „Министарке“ за које знамо, заслужан је редитељ Вељко Мићуновић. Мићуновић је зналачки уштимовао – вероватно већ добро баждарени – тим Словенског народног гледалишча Марибор, а пре него што ће се, након одигране представе, са њима посести у сценографију представе да се фотографишу за успомену са Позорја, редитељ је говорио шта га је инспирисало да направи свог словеначког Нушића, о томе шта мисли зашто српски комедиограф свет није изврнуо кроз мушку, већ женску рукавицу, те ко побеђује у партији шаха коју воде креатуре из жанра оних који се мувају око Нушићеве свременске министарке?

Шта вама дођу „Госпођа министарка“ и Нушић, у овим вашим годинама, вашег професионалног живота, у овом тренутку наших живота?

Иницијално, најпре ми је била занимљива прича о транзицији моћи која се растеже до дана данашњег, која је вечно актуелна и које смо сви свесни, с друге стране водилца ми је била наказност система која прави пијавице и утваре, и производи аморалне људе који немају морални компас, нити начела. За разлику од Нушићевог времена, ствар је данас отишла даље у тој аморалности

и, самим тим, Живка Поповић постаје трагичан лик. Било ми је важно да видимо у којој се мери церекамо у причи, а у којој препознајемо blasphemичност друштва која иде до первертираности.

Сценографија је изванредна, и она сама – духовита је...

Све је то заједнички рад, а сценографија је настала из идеје да сви ти људи који прогоне Живку увек долазе некако изненада, да произведу шок приликом доласка. Ликовно смо их сместили у седамдесете-осам-

Фото: Ана Илић

десете године прошлог века, што представи даје атмосферу Југославије и рецидива који су остали после ње, а осећају се и у данашњој Словенији. Ту фузију Нушића и онога што је некада била заједничка земља, испоставило се, у Словенији јако препознају. Теме су код нас, иако се разликују, заправо исте, јер говоре о истом. Тачније, ти проблеми су горући у сваком друштву.

У редитељској речи поводом представе кажете да сте већ на почетку рада наишли на спремност ансамбла да заједно ризикујете. Како се ствара тај пакт са глумцима: из добре експликације и припремљености, или су то таленти у домену социјалне интелигенције?

Увек је то нека симбиоза. Захвалан сам што ме прати да глумци воле да раде са мном. Можда је то зато што се трудим да на сваки рад дођем врло припремљен. Добра припремљеност овде се добро уклопила с врло изражајном глумачком дисциплином, што је водило ка спремности за истраживање унутрашњег хаоса који се производи. Захвалан сам што су ми дали то поверење.

Није га лако успоставити данас, у времена када се губи поверење у све...

Мислим да смо постали свесни да је позориште једно од последњих уточишта где можемо да се склонимо од шизофреничне реалности. Оно постаје важно јер из позиције неког микрокосмоса има право – и некако му

се отвара простор, а има и обавезу да буде јако актуелно, да се бави темама које заиста прождиру ово друштво. Показује нам шта све доноси феномен транзиције моћи и куда води, шта су у стању да ураде ти који се каче на власт, како су у стању да замене све могуће тезе у својим главама. То у овом тренутку нашег друштва доводи до животињског нагона који од нас прави звери, спремне одмах да се сукобе.

Је ли позориште безбедно од тога, данас код нас?

Нараво да није. Ми смо дужни да стварамо микрокосмос у којем је важно да будемо активни и проактивни, да будемо речити, некада и безобразни, али заправо мислим да је позориште врло рањиво у овом тренутку и дешава се парадокс да је оно у околностима никад веће рањивости, а истовремено и никад потребнијег језика и рукописа који ће пребацити рампу и осветљивати људе. Као што знамо, позориште не може да доцира, нити ја то волим у мојим представама, али је мноштво знакова који упућују на то.

Када гледате друштвене околности у којима живимо, а из контекста текста који сте радили, мислите ли да смо дошли до дна, краја наше залуђености заблудама?

Не знам да ли смо дошли до дна, али чињеница је пак да, кад год помислимо да је крај неком великом дну, испостави се да нас сачека ново дно. Но желим да верујем

Фото: Срђан Дорошки

да борба има смисла, да има смисла нешто померати и пропитивати у представама, бавити се малим човеком, из свог дворишта, јер се креће из тог малог света.

А како се носите с дрскошћу баналности која нам се намеће као нормалан модел живљења?

Све је ретардирало, почевши од образовања па надаље. Преплавио нас је и конзумеризам, инстант моменти у култури, сведочимо многим културолошким нонсенсима који изнедравају баналност, па сведочимо и многим представама које су ужасно површне, готово забављачке, што је једино што позориште не сме да буде.

Да ли сте некада размишљали о томе зашто Нушић свој свет није изврнуо кроз мушку рукавицу неког „Господина министра“ уместо „Госпође министарке“? Увек се ствар огледа у неком наличју. Мислим да је фронт оно што увек забашурујете и да оно што је наличје увек даје много више одговора. Како год овај комад био велики, Нушић га своди на то да је ово интимна прича. Живка је трагична јунакиња, њен највећи грех је што је хтела да замени зета и ту је заправо парадокс да су остали око ње у много већем греху од њеног. То

је тај појединац контра друштва, и овде је друштво то које је контаминирано, које метастазира.

Шта вас још занима у театру сада?

Никад не волим да причам унапред, али бих могао да се реферишем на моју последњу представу, изведену у Атељеу 212 – *Корпоративна бајка*, где смо имали неку врсту интимне приче малог човека која се тиче теме гласања у једној фирми, а заправо покреће много већа питања, рецимо, о одустајању од страха. Како одустати од страха? Страх је страхан у тим затрованим срединама, како га пребродити и како му се супротставити...

Имате ли утисак да се Србија ослободила тог страха или му поново пада у канџе?

Србија се у једној мери ослободила страха, али свесни смо да су људи који су и даље у страху ти који ће на концу бити тас на ваги, не говорим само политички, већ људски, друштвено, на сваки други начин.

Да ли у тој констелацији побеђују Живка и Живкини, или студенти?

Па морају студенти. Зато смо ваљда и ту. ■

ОКРУГЛИ СТО

ГОСПОЋА МИНИСТАРКА

ТРАГИЧНА МИНИСТАРКА

Округлом столу о представи *Госпођа министарка* у режији **Вељка Мићуновића**, према комедији **Бранислава Нушића**, а у адаптацији **Слободана Обрадовића** (Словенско народно гледалишче Марибор), присуствовали су **Вељко Мићуновић**, **Ксенија Мишич**, **Гаја Филач** и **Војко Белшак**. Округли сто водила је **Дивна Стојанов**.

Разговор о представи *Госпођа министарка* започео је питањима модераторке **Дивне Стојанов** о модернизацији Нушићевог комада. Отворила је дискусију питањем шта се добија, а шта губи измештањем Живке Поповић у савремену Словенију, те да ли је Нушић пажљивим сецира-

њем малограђанштине заправо аутор који надилази локалне стереотипе и улази у дијалог са европским патологијама друштва.

Редитељ **Вељко Мићуновић** објаснио је да је лоцирањем приче у Марибор представа добила своје-

Гласање публике за најбољу представу
ГОСПОЋА МИНИСТАРКА – 4,10

врсну егзотичност, али и слободу од притиска претходних, традиционалних инсценација, с обзиром на то да тамошња публика углавном не познаје овај текст. Истраживање Нушићевог опуса показало је да су транзициони механизми моћи потпуно

исти у Србији и Словенији. Према Мићуновићевим речима, наказно друштво и изопаченост система стварају карактере попут оних у комаду, док је сама Живка заправо трагичан лик са најмање суштинских грехова у том

систему. Надовезујући се на запажање модераторке да представа кроз визуелни сегмент са супругама светских лидера надилази простор бивше Југославије, редитељ је истакао да је његова водила била горчина у огледалу друштва. Смех који ова представа

изазива није грохотан, већ стихијски и горак, јер се публика на крају смеје сопственој рефлексiji, истакла је глумица **Ксенија Мишич**.

Мићуновић је нагласио да важан жанровски замајак и контрапункт представи даје музика композиторке **Невене Глушице**. Константовано је да сонгови у представи функционишу као иронични шамар и отклон који појачава тензију око главне јунакиње.

Дивна Стојанов је истакла да у овој адаптацији срећемо мотиве и из других Нушићевих дела, као што се сцена пењања на сто реферише на *Власт*, Дарино поучавање Живке како да се брани од опозиције преузето је из *Народ-*

Фото: Срђан Дорошки

ног посланика, док је лик Раке највише реферише на комедију *Др*. Овим поступком Живка је смештена у универзални „нушићевски универзум” карактера гладних власти. **Мићуновић** је нагласио да су инсистирањем на друштвеној рефлексiji сцене свесно довођене до апсурда.

Глумица **Ксенија Мишич**, која тумачи лик Живке, напоменула је да је тек трећа Министарка у историји словеначког театра, због чега није осећала притисак при стварању улоге. Живку је конципирала као жену са универзалним проблемом која очајнички жели да припада друштву чији није део, због чега су њени поступци сами по себи довољно театрални, па сматра да није било потребе за спољашним глумачким претеривањем. Указала је на важност „малог смеха” који произлази из чистих драмских ситуација, додајући да је Живка на почетку наивно и тихо направила проблем из ког касније настаје права породична трагикомична ситуација.

На питање **Дивне Стојанов** да ли је Живка могла

Фото: Срђан Дорошки

да одустане пре коначног суноврата, глумица је одговорила да је њена јунакиња била наивна све до објављивања чланка, али да је чак и тада веровала у спас, добро познавајући нарав паланке која све брзо заборавља.

Коментаришући крајњи монолог и осећај беспомоћности пред чињеницом да ће се власти рушити а људи заборављати, редитељ **Мићуновић** је закључио да све револуције морају почети из сопственог дворишта и

да је прича о једној кући заправо питање читавог друштва.

Промене су видљиве и у решењу лика служавке Анке, коју **Гаја Филач** тумачи као вишеслојну јунакињу. Филачева је објаснила да у овој поставци Анка престаје да буде само лик у функцији и она постаје активан покретач радње. Одговарајући на питање да ли Анка у представи доживљава срећан крај, глумица је потврдила да га доживљава, али као индикатор суровог света у

којем мораш постати снажљив и немилосрдан попут властодржаца да би преживео. Глумац **Војко Белшак** је изнео своје виђење Ујка Васа, описујући га као „мајстора свог заната”. Белшак је признао да је на почетку процеса био забринут због сведеног, готово дводимензионалног простора игре и динамике искакања из софа, али убрзо је схватио да је управо тај ригорозни простор био плодноносан за креирање улоге која као катализатор извлачи оно најгоре из Живке.

Лука Кеџман честитао је ансамблу на изузетном темпу и ритму представе која савршено држи пажњу. Он је подсетио да је лик Живке оригинално писан за Жанку Стокић као модел „ничим изазване министарке”, што управо и рађа комику у коаду. У тренутку доласка на власт у њој се буди оно што је дуго тињало. Живка није жртва, већ директна последица система, нагласио је. Кеџман је указао на Нушићеву водвиљску структуру и претпоставку да цео механизам владавине траје свега седам дана, због

Фото: Срђан Дорошки

чега све мора бити брзо. Анализирајући конкретна решења, отворио је питање изbacивања сцене цилиндра, приметивши да је Ујка Васа делимично изгубио своју доминантност. С друге стране, похвалио је сценско решење у којем Живка губи контролу док сви остали актери остају на сцени, као и специфичну игру рукама која асоцира на луткарски театар, оценивши то као маштовит знак који добро интерагује са уметнутим сегментима из *Власти*. Редитељ **Мићуновић** је одговорио да је сцена са цилиндром избачена

спонтано, јер су њену драматуршку функцију преузели сонгови који представљају крајеве чинова, потврдивши да сценографија нема декоративну улогу већ да визуелно материјализује наказност система.

Глумачку игру похвалила је и **Магдалина Обрадовић**, која је истакла уиграност и прецизност ансамбла. **Ана Илић** се осврнула на визуелни идентитет представе, нагласивши како је управо просторно решење издиктирало специфичне односе ликована према друштву.

Светислав Јованов је лоцирао ову поставку у контекст канонског извођења Нушића, посебно истичући вешто спроведену драматургију групе, која је за инсценације Нушића ретка. Јованов је приметио да је трагичка димензија смањена у корист специфичне жанровске игре у којој водвиљ прераста у друштвену сатиру. Он је као сјајан редитељски потез издвојио сцену са Никарагвом и похвалио редитељску одлуку да нико од ликована није савршен.

На крају, **Драгана Бошковић** је повезала прецизност ове поставке са

Мићуновићевом ранијом представом *Демократија*, закључивши да управо редитељска тачност у постављању ситуација генерише врхунску комичку, због чега би ова представа због своје снажне визуелности и уиграности лако могла да функционише чак и као потпуно невербални театар.

Владимир Бељић

СТУДЕНТ КРИТИЧАР

Госпођа министарка: Нушић на седативима

Живка министарка важи за једну од најславнијих улога српске комедије и уколико се догоди глумици (или глумцу) да је изнесе на занимљив и оригиналан начин представа се може играти деценијама у изнова распродатим салама. Вечерешња *Госпођа министарка* Словенског народног гледалишча Марибор у режији Вељка Мићуновића није нам изнедрила Живку која би стала раме уз раме са својим претходницама.

Управо је проналажење праве Живке један од главних фактора успеха или неуспеха већине инсценација *Госпође министарке*, јер ју је и Нушић првобитно написао као комедију која би истакла комички таленат Жанке Стокић, па самим тим је то и најразвијеније лице око којег се базира цела радња. Осим неразвијености осталих лица, комад, све до пред крај, не одликује драмска структура пуна преокрета која се уочава у другим његовим комедијама као што су *Ожалошћена породица* и *Покојник*, те фокус заиста остаје на једном лицу. Дакле, да бисмо имали успешну *Госпођу министарку* потребна нам је Живка којој ћемо се смејати, али коју ћемо моћи и да разумемо, а уколико би глумица била довољно убедљива у својој мотивацији, можда бисмо потајно навијали и да победи.

Живка Ксеније Мишич вечерас није била довољно убедљива да бисмо навијали за њу. Мишич је игра као збуњену и неснађену жену, а у њеној игри не видимо ту велику заблуду о својој величини која Живку чини типичном јунакињом класичне комедије. Истина је да се Живка не сналази у свету којем жели да припа-

да, јер је њено ново окружење много поквареније од ње, али Мишич је у неким моментима била превише пасивна, а у неким сценама деловала је чак и одсутно. Њена Живка требало би да буде покретач комичног, међутим пошто се то није дешавало, а како ни остали глумци нису донели другачију енергију, представа је деловала изузетно тромо.

Редитељ Мићуновић и драматург Слободан Обрадовић досетили су се и да глумци током представе показују фотографије познатих супруга светских и домаћих лидера које су обележиле историју те смо имали прилику да видимо Џеки Кенеди, Јованку Броз, Мишел Обаму, Миру Марковић, па и Меланију Трамп која је Словенцима изузетно драга тема за спрдњу јер је њихова земљакиња. Ово може да се тумачи као Живкина амбиција да се и она прослави као супруга мушкарца на позицији моћи, међутим овај поступак остао је на нивоу занимљиве досетке која не доноси претерано значење. Ипак, врло рано у представи глумац који игра Чеду (Кристијан Останек) пред Живкино лице ставља фотографију Хитлерових бркова што

Фото: Срђан Дорошки

представља изузетно проблематично претеривање, јер нити је Живка толико зла нити глумица ни у једном тренутку има енергију у којој бисмо могли да препознамо нешто од Хитлера. Са друге стране, драматуршке интервенције на осавременивању текста врло су суптилно спроведене и у већини случајева ради се о интересантним решењима која иако не одступају радикално од оригинала, имају своје оправдање.

Сценографија (сценографкиња: Зорана Петров) коју чини неколико редова шарених фотеља и двоседа издигнутих на платформи на самом почетку представе делује врло обећавајуће и атрактивно, међутим и то се испоставило као успоравајући фактор ове представе. Глумци израњају из фотеља, пењу се по двоседима, излазе из фрижидера и веш машина, међутим након одређеног времена они само седе. Не ради се о конверзиционој драми са озбиљним филозофским тезама па да нам је занимљиво да их слушамо како седе и причају, већ је у питању комад писан по водвиљским принципима брзог улажења и излажења лица са сцене за који је важно да буде изузетно динамичан да би нам био интересантан. Оваква сценографија испоставила се нефункционалном јер опструира глумачку игру која никада не успева да досегне брзину потребну за овај жанр па због тога темпо представе константно каска.

Спором темпу представе допринели су и сонгови (композиторка: Невена Глушица) који заустављају радњу и појављују се на три места, не пружајући додатни

коментар који се већ није ишчитао из радње. Други сонг у којем се читају Нинковићеве (Петја Лабовић) поруке Живки занимљивији је од првог и трећег због контраста експлицитног садржаја и умирујуће музике, но живећи у доба медијске канализације у којој свакодневно виђамо експлицитне садржаје, саме поруке коју су смислили аутори адаптације и не делују толико шокантно, већ помало наивно.

Глумац Блаж Доленц у улози сина Раке био је духовит јер на врло необичан и шармантан начин игра тридесетогодишњака који још увек није завршио школу јер стално пада исти разред често изазивајући смех код публике. Осим њему, публика се највише смејала оригиналном Нушићевом тексту а пошто је читала превод, смех би се често догодио пре саме изговорене реплике. Дакле, глумци и ауторска екипа нису успели претерано да насмеју публику, бар не онако како би се очекивало од Нушићеве комедије, а како се не ради о неком радикалном читању које би уз изостанак хумора указало на неке друге аспекте текста, остаје нејасно шта су хтели да кажу овом представом и како се она концептуално уклапа у тематику овогодишње селекције која носи наслов *Наше приче: сећања и страдања?* Ако се каже да трагедија када се убрза постаје фарса, питање је шта се догађа са комедијом која је спора? ■

Миомир Милосавац

Студент 3. године драматургије
Академија уметности у Новом Саду

ЈУЧЕ НА ПОЗОРЈУ

Изложба плаката Дејана Петровића **ЋИРИЛИЦА ТЕАТАР, ВИЗУЕЛНИ СИМБОЛИ ПРЕДСТАВА**

– Задовољство ми је да и даље има људи који су свесни да позоришни чин није само оно што се види на сцени – и ова изложба потврђује да позоришни плакат јесте неотуђиви део представе, који даје прву информацију о томе шта ћемо видети на сцени. Пред посетиоцима ће све време трајања овогодишњег Позорја бити поставка значајног уметника Дејана Петровића, чији плакати својом експресивношћу и ликовношћу већ на први поглед фасцинирају – рекао је директор Стеријиног позорја Мирослав Радоњић отворивши синоћ у горњем фоајеу Сцене „Јован Ђорђевић“ изложбу плаката „Ћирилица театар“ овог вишеструко награђиваног графичког дизајнера. Радоњић је изразио жаљење што се данас врло ретко раде плакати и афише за позоришне представе, јер све, па и то, добија електронску форму. Он је с поносом изнео да се у збиркама Стеријиног позорја чува више од 8.000 плаката који су, недвојбено, трајнији од „е- информације“ која може да се погаси и нестане у тренутку.

Фото: Ана Илић

– Још док сам студирао био ми је сан да учествујем на Позорју, сан иза којег стоји велики рад, остварио ми се! – рекао је Петровић захваливши Стеријиним по-

зорју и директорици позоришта у Крагујевцу која му је, како је рекао, дала шансу да покаже свој рукопис. Дејан Петровић је рођен у Крагујевцу. Дипломирао је и магистрирао на Факултету примењених уметности у Београду на одсеку Примењена графика. Учествовао је на више од 30 групних и колективних изложби у земљи и иностранству. Ради као наставник писма у Другој техничкој школи у Крагујевцу и ликовне културе у Основним школама „Рада Шубакић“ у Грузији и „Вук Караџић“ у Книћу. Учесник уметничких колонија у земљи и иностранству, награђиван у области ликовне и примењених уметности.

О раду Дејана Петровића у предговору каталога изложбе, историчарка уметности Катарина Бабић, између осталог, написала је:

„Изложбом ’Ћирилица театар’ реномирани графички дизајнер Дејан Петровић представиће се публици са 34 позоришна плаката креирана за догађаје организоване у Дому омладине, Позоришту за децу и младе, за фестивале Башта Театар и Златна искра. Петровићева сведена ликовна решења варирају у боји, типографији и стилу илустрације у зависности од тога којој циљној групи је садржај намењен – деци или одраслима. Објекти и феномени представљени су визуелним кодовима базираним на универ-

залним и резумљивим симболима. Јасна и ефектна дизајнерска решења комбинација су визуелних и текстуалних елемената која прерастају у визуелне асоцијативне метафоре. Типографска култура је саставни и круцијални елемент у дизајну позоришних плаката Дејана Петровића. На појединим делима она даје наговештај о простору и времену где се представа одиграва, док на другима употреба ћирилице поприма визуелну моћ попут слике. Прави пример су илустрације за постере фестивала „Златна искра“ насталих интервенцијом цртежа на типографији – редни број директна је асоцијација на луткарско позориште. Информације на плакатима изведене су исписима како би се истакао сам цртеж. Аутор користи могућности дигиталних софтвера, експериментише и спаја делове цртежа, калиграфије, чисте дигиталне површине и линије користећи филтере за транспарентност.

Дејан Петровић је на својим делима преко графичких кодова акценат ставио на анализу и кулминирајуће тачке у драмским текстовима. Неки од иконичких решења његових плаката прерасли су у праве визуелне симболе представа.“ ■

Бранислава Опрановић

ДАНИ КЊИГЕ (I)

О ГЛУМИ, СМЕХУ И БОЦИ С ПОРУКОМ У ОКЕАНУ ТЕАТРА

– О уметности тренутка и пролазности, о књигама које служе очувању наслеђа нашег богатог позоришног живота – о томе ћемо говорити наредних пет дана током наших сусрета на 71. Позорју – тако је најавио овогодишње Дане књиге, разговоре о новим позоришним издањима, традиционални пратећи програм Стеријиног позорја, позоришни критичар, модератор сесија, Андреј Чањи.

Теме јучерашњег, првог у низу разговора, су издања Стеријиног позорја – нови бројеви часописа за позоришну уметност „Сцена“, као и књиге Душана Матејића „Ка уметности глуме“ и Милана Новаковића „Глумац и комично“. По речима модератора књиге су две уметничко теоријске студије посвећене уметности глуме, каквих нема много. Једини издавач који се бави издањима који се тичу глуме је Стеријино позорје.

У име издавача, уредница Центра за издавачку делатност Ружа Перуновић нагласила је да су обе књиге резултат темељног и посвећеног рада, базираног како на истраживању, тако и на педагошком раду – ово су корисне књиге за студенте, јер их потписују глумци који су и наставници на академијама глуме у Новом Саду и Београду.

– Књига Душана Матејића посвећена глуми и теникама глуме, између осталог, доноси и драгоцени парктикум, више од сто конкретних глумачких вежби. Осим тога

указује се и на најзначајније школе глуме, преглед развоја и усавршавања техника, уз допринос личним методама и принципима рада.. Обе књиге потврђују уверење колико је глумачка професија специфична, те да је у њој увек потребно преиспитивање. Милан се бавио глумом у комедији, једном тешком и неистраженом темом. И овде имамо практичан и теоријски део о феномену смеха о чему је врло мало писано – изнела је Ружа Перуновић.

– Вежбе су биле предмет истраживања у мом докторском раду. Хтео сам да кажем шта све обухвата унутрашњи доживљај глумца, значај духовне снаге, снаге имагинације и концентрације, као и јединства тела и ума, те јединства технике и етике глумца. Хтео сам да видим који су то елементи који нису тело и глас, који су неодвојиви од психе. Бавио сам се памћењем, сензацијом чула, занимало ме је како се одгонетне када се појављује инспирација, саосећање, шта све стаје у креативни процес – рекао је Душан Матејић о томе како је стварао садржај своје књиге. Посебно је нагласио интересовање за пут, за начин како глумац креира трансформацију. Јер, има мало књига о уметности глуме, ту је врло тешко одгонетнути неке ствари, јер има много личног. Матејић је рекао да је фасциниран програмом рада на Академији, али да је схватио да је техника глуме неухватљива, те се током писања књиге трудио да

Фото: Ана Илић

се прилагоди плану и програму nastave на предмету глума на ФДУ, уверен да су унутрашња радња, па све до трансформације – основе глуме.

Милан Новаковић је, одговоривши на питање модератора, рекао да је глума у свим жанровима, али да морамо да трагамо за одговором шта је то што је смешно, чему се смејемо, да ли је то питање дара, зашто се публика некад смеје, а некад не...

– Мене су још током основних студија глуме па до данас занимала најразличитија питања о комичном – шта је оно, како се постиже, имамо ли сви тај дар или немамо, има ли технике, рецепта... Тражио сам одговоре и за себе и за студенте – рекао је Новаковић и додао да је схватио да неће наћи одговор који ће задовољити његове потребе, јер је суштина заправо у том процесу, у трагању.

– Ова књига је стога скуп свих трагова на које сам наишао, скуп разних мисли и записа великих теоретичара и уметника које сам анализирао, сучељавао и покушао да на неки начин систематизујем и издвојим чему се ми све смејемо, којим стварима и појавама и које су основне ствари о којима глумац мора да води рачуна када игра у комедији. То је за мене био најтежи задатак и он представља централни део књиге. А заправо оквир и правац, био је Александар Поповић и његов комад „Љубинко и Десанка“, који је био практични део мог докторског уметничког пројекта – изнео је Новаковић.

О овој књизи говорила је

Фото: Ана Илић

и Саша Синђелић, глумица:

– Милан је сјајан глумац и педагог који се трудио да донесе одговоре на сва наша студентска питања, што није било нимало лако. Узбуђени смо били због изласка ове књиге, овог уџбеника који нам је помогао да схватимо како да произведемо ефекат смешног и да одговоримо на питање зашто је нешто смешно.

О једном од најзначајнијих позоришних часописа,

Часопису за позоришну уметност „Сцена“, говорили су главни и одговорни уредник Милош Латиновић и члан редакције Александар Милосављевић. На уводну реченицу да је Сцена место плурализма, отворено за различите људе и приступе, Латиновић је одговорио да је „од демократичности и плурализма остала, изгледа, само Сцена“.

– Захваљујем се Стеријином позорју, „Сцена“ је часопис који има најдужи континуитет, без обзира на све околности, излази четири пута годишње, тако нешто не постоји у Србији и региону. Часопис врло конкретно реагује на позоришна, културна и друштвена дешавања. Како време пролази добијамо и на ширини – што смо ми старији, „Сцена“ је све млађа – констатовао је Латиновић говорећи о досадашњим, али и новим рубрикама у часопису. Подсетио је на десетогодишњицу рубрике Сценски дизајн и на новину од новоизашлог броја – простор посвећен савременом плесу. Он је најавио и простор који ће ускоро понудити костимографима, као и критичарима. Посебно је нагласио да је

референтност „Сцене“ у Србији на високом нивоу, а да латинично издање на сајту има велику читаност и ван граница земље. Латиновић је рекао да „Сцена има јасну подлогу и остаће најважнији часопис наше уметности, што год се десило!“

Милосављевић је говорио о скоро уведеној рубрици – Управљање позориштем – у којој се у наставцима објављује материјал који ће ускоро бити садржај књиге Миливоја Млађеновића, где он саопштава будућем колеги управнику нешто од свог богатог искуства на челу театарске куће. Такође, ту су и текстови Небојше Брадића, који има импозантну управничку каријеру.

– Звао сам управнике позоришта да пренесу своја искуства и о томе пишу у „Сцени“, али се нико није одазвао – рекао је Милосављевић. – Уверен сам да, осим оскудних времена, разлог лежи и у некој врсти бојазни, јер је посао вођења театра врло деликатан. Никада у театру и за театар није било довољно пара. Али, није то највећи проблем позоришта. Највећа невоља је непостојање закона који би омогућили да позориште функционише! Наши закони директно онемогућавају функционисање

Фото: Срђан Дорошки

позоришне институције, што није везано само за актуелну власт.

На реторичко питање коме уредништво и сарадници Сцене адресирају бројеве часописа, Милосављевић је рекао:

– Надамо се да ће и неки млађи људи доћи, да ћемо и њих привући и да ће и они бити заражени позориштем читајући текстове из „Сцене“ и издања Стеријиног позорја. Највише наде полажем у све ово што радимо у овом часопису, као у материјал којим улажемо у будућност. Јер ми, као у некој боци исписујемо поруку и шаљемо је у велики океан театра!

Бранислава Опрановић

СУТРА НА ПОЗОРЈУ

ПОЗОРИШТЕ И КРИЗА: ИСКУСТВО ДЕВЕДЕСЕТИХ (трибина)

Модератор: Огњен Обрадовић
доцент, ФДУ Београд

У оквиру пратећег програма Стеријиног позорја биће одржана трибина посвећена односу позоришта и друштвене кризе, са посебним освртом на деведесете године прошлог века као период дубоких политичких, економских и културних ломова.

Разговор ће обухватити различите сегменте позоришног деловања током последње деценије XX века – институционална позоришта, независну сцену и фестивалске праксе, са посебним фокусом на идеолошке и концептуалне трансформације Стеријиног позорја. Биће разматрани односи између уметничке аутономије и политичког притиска, продукциони модели у времену друштвене аномије и различити уметнички одговори на кризу – од позоришта као места сведочења и културе отпора до његовог повлачења у зоне порицања и самодовољности.

Полазећи од искустава и увида из тог времена, трибина има за циљ да отвори простор за промишљање савременог тренутка и актуелних изазова са којима се позориште данас суочава. У времену нових друштвених напетости и неизвесности, питање домета, одговорности и потенцијала позоришта остаје једнако релевантно: да ли и како позориште може да артикулише кризу, да ли је у стању да је критички сагледа, или је, напротив, и само њен симптом и производ. Трибина је замишљена као отворени разговор – уз позив уметницима, истраживачима и свим заинтересованим грађанима да поделе своје увиде и сведочанства и тако допринесу дискусији о позоришту у временима друштвене кризе. ■

1969. И ЕФЕКТИ 1968.

Пише Мина Милошевић

Година 1969. била је прва година када се могао видети утицај културне револуције 1968. покренуте студентским демонстрацијама у целом свету, па и Југославији. На Стеријином позорју изведена је представа Ателџеа 212 „Електра 69“ по тексту Данила Киша у режији Зорана Ратковића. Сам наслов смешта грчку трагедију у контекст 1969. године, а представа је окарактерисана као глумачка представа у стилу театра суровости Антонена Артоа. Из овога можемо закључити да се позориште отворило за новине, у овом случају промене у стилу глуме и режије, у односу на раније доминантни реалистични стил, о чему сведоче и изјаве глумца:

„За мене ова представа значи покушај да се пронађу и реализују глумачка средства којима ће се изразити велике, античке теме и људске страсти, али начином који до сада није експлоатисан и виђен. Овај покушај за мене представља борбу против саме себе“ (Ксенија Јовановић).

„За мене је ово био покушај да се ослободим свега што сам у школи учио, што значи да је у градњи овог лика све било трагање за нечим потпуно новим.“ (Миша Јанкетић, глумац)

На Позорју је одржано више трибина младих, од којих се на једној говорило о институционалној кризи позоришта, посебно „генерацијско-социолошко-политичком аспекту овог проблема“. Позоришној структури се замерала архаичност и неспособност да „одговори на захтеве времена у којем живи и ради“.

Друга трибина младих била је посвећена политичком позоришту, а трећа мађарској драми „Боровница“ Ференца Деака, и то је била прва трибина младих на којој се разговарало на два језика, мађарском и српскохрватском. Истакнут је значај Позорја за домаћу драму, али постављено је питање зашто досад ниједна драма писана на језику народности, односно, националних мањина, није прихваћена од стране позоришта.

„Након приказивања изабраних, значи најбољих позоришних дела, њихов живот се на Позорју и завршава. Место да буде обрнуто, да афирмација на Позорју буде основни разлог афирмације једног текста,“ речено је на трибини.

Најпопуларнији писац времена био је, чини се, Александар Поповић, коме је била посвећена једна трибина којој је и сам присуствовао.

Од студентских продукција, на Позорју је гостовала Загребачка студентска експериментална сцена.

Награду за најбољи текст однео је Велимир Лукић са представом „Афера недужне Анабеле“, који, смештен у доба шпанске инквизиције, али писан савременим

Афера недужне Анабеле (Светлана Бојковић и Маријан Ловић), Архива Југословенског драмског позоришта, Београд

говором јасно шаље критичку поруку према тадашњим властима. На овом позорју изведен је и комад „Херетик“ Ивана Супека, о животу Марка Антонија де Доминиса, свештеника и физичара из 17. века чија је трагедија била у томе што се бавио науком и на тај начин сумњао у божанско порекло света и цркву. Овај период југословенске драматургије карактеристичан је управо по оваквим историјским параболома у којима се говорило о тадашњој политичкој ситуацији, а 1968. година била је, чини се, историјски тренутак у коме је та критика добијала јасне обресе и први пут смела да се артикулише наглас, паролама студената који су се борили за исправнији и доследан социјализам, упркос неславно прекинутим демонстрацијама након што је Тито рекао историјску реплику: „Студенти су у праву.“ ■

СУТРА НА ПОЗОРЈУ

ПЕТАК, 29. мај 2026.

**11.00 часова / Такмичарска селекција
ОКРУГЛИ СТО: ПРОФЕСИОНАЛАЦ**

**13.00 часова / СНП, горњи фоаје Сцене „Пера Добриновић“
ПОЗОРИШТЕ И КРИЗА: ИСКУСТВО ДЕВЕДЕСЕТИХ (трибина)**
Модератор: Огњен Обрадовић

**21.00 час / Новосадско позориште / Újvidéki Színház
ТАКМИЧАРСКА СЕЛЕКЦИЈА / реприза**

ПРОФЕСИОНАЛАЦ
Текст и режија: Душан Ковачевић
Звездара театар Београд

**ЗА ДИГИТАЛНИ ПРИСТУП
БИЛТЕНУ КОРИСТИТЕ**

